

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 27 kwietnia 2010 roku powodowie **E. P. i K. P. (1)** reprezentowani przez radcę prawnego – A. B. (1) wnosili o zasądzenie od pozwanej (...) zo.o. z siedzibą w W. na rzecz powódki E. P. kwoty 224 000 złotych tytułem odszkodowania i kwoty 40.000 złotych tytułem zadośćuczynienia i na rzecz powoda K. P. (1) odszkodowania za zniszczone rzeczy w wysokości 12.050 złotych i odszkodowania w wysokości 69.162,40 złotych za szkodę spowodowaną niemożnością prowadzenia działalności gospodarczej, wszystkie kwoty płatne z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty.

Jako podstawę prawną dochodzonego roszczenia powodowie wskazali art. 435 §1 kc gdyż dochodzone pozwem kwoty zadośćuczynienia i odszkodowania są skutkiem wybuchu gazu dostarczonego przez pozwaną Spółkę w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, są tym samym skutkiem ruchu przedsiębiorstwa pozwanej Spółki.

W toku postępowania do sprawy w charakterze interwenienta po stronie pozwanej przystąpił (...) S.A. z siedzibą w W..

W piśmie procesowym z dnia 28 lipca 2011 roku pełnomocnik powodów rozszerzył żądanie powoda K. P. (1) o kwotę 10.000 złotych z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i doznane cierpienia fizyczne i psychiczne. (k.356)

Z uwagi na dokonanie wypłat przez (...) S.A. z siedzibą w W. w toku postępowania powodowie cofnęli pozew w zakresie wypłaconych już kwot, w pozostałej części poparli powództwo także w formie rozszerzonej w toku postępowania przez pełnomocnika powodów. (pisma pełnomocnika powodów k.381-386, k.471-475, k.649-652)

Ostatecznie na rozprawie w dniu 5 marca 2014 roku powodowie poparli powództwo i reprezentowani przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego M. B. wnosili o :

1. zasądzenie od pozwanego (...) zo.o. z siedzibą w W. Oddział (...) zo.o. Zakład w Ł. na rzecz powódki E. P. **kwoty 40.000 złotych (czterdzieści tysięcy)** tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty ;
2. zasądzenie od pozwanego (...) zo.o. z siedzibą w W. Oddział (...) zo.o. Zakład w Ł. na rzecz powódki E. P. **kwoty 26.000 złotych (dwadzieścia sześć tysięcy)** tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty ;
3. zasądzenie od pozwanego (...) zo.o. z siedzibą w W. Oddział (...) zo.o. Zakład w Ł. na rzecz powoda K. P. (1) **kwoty 67.000 złotych (sześćdziesiąt siedem tysięcy)** tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty ;
4. zasądzenie od pozwanego (...) zo.o. z siedzibą w W. Oddział (...) zo.o. Zakład w Ł. na rzecz powoda K. P. (1) **kwoty 25.500 złotych (dwadzieścia pięć tysięcy pięćset)** tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty ;
5. zasądzenie od pozwanego (...) zo.o. z siedzibą w W. Oddział (...) zo.o. Zakład w Ł. na rzecz powodów K. P. (1) i E. P. solidarnie **kwotę 51.410 złotych (pięćdziesiąt jeden tysięcy czterysta dziesięć)** tytułem odszkodowania za zniszczone rzeczy ruchome z ustawowymi odsetkami od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty ;
6. ustalenie odpowiedzialności pozwanej (...) zo.o. z siedzibą w W. Oddział (...) zo.o. Zakład w Ł. za skutki zdarzenia – wybuch gazu w budynku mieszkalnym przy ulicy (...) w R. w dniu 4 stycznia 2009 roku jakie mogą wystąpić u powódki E. P. w przyszłości ;

7. ustalenie odpowiedzialności pozwanej (...) zo.o. z siedzibą w W. Oddział (...) zo.o. Zakład w Ł. za skutki zdarzenia – wybuch gazu w budynku mieszkalnym przy ulicy (...) w R. w dniu 4 stycznia 2009 roku jakie mogą wystąpić u powoda K. P. (1) w przyszłości ;

8. zasądzenie od pozwanego (...) zo.o. z siedzibą w W. Oddział (...) zo.o. Zakład w Ł. na rzecz powodów E. P. i K. P. (1) solidarnie **kwotę 10.574,97 złotych (dziesięć tysięcy pięćset siedemdziesiąt cztery złote i 97/100)** stanowiącej sumę skapitalizowanych odsetek ustawowych liczonych od kwot wypłaconych na rzecz powodów solidarnie tytułem odszkodowania za zniszczone mienie oraz z tytułu kosztów najmu lokalu zastępczego przez ubezpieczyciela pozwanego liczonych od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia dokonania poszczególnych wpłat , przy czym :

- kwota 6.826,48 złotych (sześć tysięcy osiemset dwadzieścia sześć złotych i 48/100) stanowi sumę skapitalizowanych odsetek od kwoty 36.647,50 złotych (trzydzieści sześć tysięcy sześćset czterdzieści siedem złotych i 50/100) liczonych od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty 14 października 2011 roku ;

- kwota 2.643,86 złotych (dwa tysiące sześćset czterdzieści trzy złote i 86/100) stanowi sumę skapitalizowanych odsetek od kwoty 10.981 złotych (dziesięć tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt jeden) liczonych od tej kwoty od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty 15 marca 2012 roku ;

- kwota 1.104,63 złotych (jeden tysiąc sto cztery złote i 63/100) stanowi sumę skapitalizowanych odsetek od kwoty 4.462,52 złotych (cztery tysiące czterysta sześćdziesiąt dwa złote i 52/100) liczonych od tej kwoty od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty 3 kwietnia 2012 roku ;

9. zasądzenie od pozwanego (...) zo.o. z siedzibą w W. Oddział (...) zo.o. Zakład w Ł. na rzecz powódki E. P. **kwotę 53.411,30 złotych (pięćdziesiąt trzy tysiące czterysta jedenaście złote i 30/100)** stanowiącej sumę skapitalizowanych odsetek ustawowych liczonych od kwoty 268.750 złotych (dwieście sześćdziesiąt osiem tysięcy siedemset pięćdziesiąt) od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty tj. do dnia 18 listopada 2011 roku wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od tej kwoty od dnia 18 listopada 2011 roku do dnia zapłaty ;

10. zasądzenie od pozwanego (...) zo.o. z siedzibą w W. Oddział (...) zo.o. Zakład w Ł. na rzecz powódki E. P. **kwotę 1.502,39 złotych (jeden tysiąc pięćset dwa złote i 39/100)** stanowiącej sumę skapitalizowanych odsetek ustawowych liczonych od kwoty 6.240 złotych (sześć tysięcy dwieście czterdzieści) od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty tj. do dnia 15 marca 2012 roku ;

11. zasądzenie od pozwanego (...) zo.o. z siedzibą w W. Oddział (...) zo.o. Zakład w Ł. na rzecz powoda K. P. (1) **kwotę 10.610,14 złotych (dziesięć tysięcy sześćset dziesięć złotych i 14/100)** stanowiącej sumę skapitalizowanych odsetek ustawowych liczonych od wypłaconych na rzecz powoda przez ubezpieczyciela pozwanej części odszkodowania liczonych od tych kwot od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia dokonania poszczególnych wpłat , przy czym :

- kwota 1.007,85 złotych (jeden tysiąc siedem złotych i 85/100) stanowi sumę skapitalizowanych odsetek liczonych od kwoty 4.186 złotych (cztery tysiące sto osiemdziesiąt sześć) od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty 15 marca 2012 roku;

- kwota 444,75 złotych (czterysta czterdzieści cztery złote i 75/100) stanowi sumę skapitalizowanych odsetek liczonych od kwoty 1.815,00 złotych (jeden tysiąc osiemset pięćnaście) od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty 27 marca 2012 roku;

- kwota 9.157,54 złotych (dziewięć tysięcy sto pięćdziesiąt siedem złotych i 54/100) stanowi sumę skapitalizowanych odsetek liczonych od kwoty 35.077,15 złotych (trzydzieści pięć tysięcy siedemdziesiąt siedem złotych i 15/100) od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty 11 maja 2012 roku;

12. zasądzenie od pozwanego (...) zo.o. z siedzibą w W. Oddział (...) zo.o. Zakład w Ł. na rzecz powódki E. P. i powoda K. P. (1) kwot po 14.400 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu , w tym kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej minimalnej wysokości z uwagi na zawilość sporu .

Pełnomocnicy pozwanych nie uznali powództwa i wnosili o jego oddalenie .

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 stycznia 2009 roku w budynku mieszkalnym /kamienicy/ posadowionym na nieruchomości położonej w R. przy ulicy (...) pod numerem 51 doszło do dwukrotnego wybuchu gazu ziemnego GZ -50 . Na skutek tego wybuchu doszło do pożaru i do zniszczeń , których skutkiem była konieczność dokonania rozbiórki kamienicy .

/okoliczności niesporne/

Przyczyną wybuchu gazu było rozszczelnienie sieci gazowej i zaistnienie warunków do migracji gazu poza siecią gazową zaś przyczyną drugiego wybuchu gazu było rozszczelnienie instalacji gazowej , które nastąpiło w wyniku pierwszego wybuchu .

(**dowód** : opinia biegłego prof. S. W. pisemna i ustna k.217 -227 , k.321 v., - 322, zeznania świadków A. B. (2) k.322 -322 v., J. G. k.323,323 v., P. K. k.324 , 324 v., M. W. k. 325 v., protokół z czynności kontrolno-rozpoznawczych Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w R. w zakresie ustalenia przyczyn oraz okoliczności powstania i rozprzestrzeniania się pożaru z dnia 19 stycznia 2009 roku k.286- 293)

Decyzją z dnia 14.10.2011r. (...) S.A. przyznało na rzecz powodów E. P. i K. P. (1) kwotę 36.647,50 zł tytułem odszkodowania za ruchomości wymienione w załączniku do decyzji.

Ugodą zawartą w dniu 16.11.2011r. pomiędzy (...) S.A. i powódką E. P. przyznano odszkodowanie powódce w kwocie 268.750,00 zł za szkodę w budynku mieszkalnym położonym przy ul. (...) w R., za udział w nieruchomości w wysokości 10/24 części zaś decyzją z dnia 17.11.2011r. potwierdzającą wysokość uznanego odszkodowania w szkodzie powstałej na skutek wybuchu gazu przyznano odszkodowanie w łącznej wysokości 305.397,50 zł, w tym : 36.647,50 zł z decyzji z dnia 14.10.2011r. i 268. 750,00 zł.

Decyzją z dnia 14.03.2012r. (...) S.A. przyznało na rzecz powodów E. P. i K. P. (1) kwotę 21.407,00 zł tytułem odszkodowania za ruchomości wymienione w załączniku do decyzji, w tym za zniszczoną odzież powodów.

Decyzją z dnia 3.04.2012r. (...) S.A. przyznało na rzecz powodów E. P. i K. P. (1) kwoty 4.462,54 zł tytułem odszkodowania - zwrot kosztów najmu mieszkania za okres od lutego 2009r. do lipca 2010r.wraz z fakturami obejmującymi koszty używania lokalu przy ul. (...) w R..

Decyzją z dnia 10.05.2012r. (...) S.A. przyznało na rzecz K. P. (1) kwotę 35.077,15 zł tytułem odszkodowania za uszkodzone środki obrotowe wraz z fakturami zakupu tych środków obrotowych.

Łącznie przyznano w/w decyzjami i wypłacono na rzecz powodów odszkodowania w kwocie 366.344,19 zł. Ponadto zgodnie pismem (...) SA z dnia 17.05.2012r. została przyznana na rzecz powoda K. P. (1) kwota 1.815,00 zł tytułem odszkodowania za zniszczone wyposażenie warsztatu.

(**dowód**: pismo (...) S.A. z dnia 9 stycznia 2014 roku k.706, 707, kserokopie decyzji (...) S.A. i dokumenty stanowiące podstawę do wypłat odszkodowań przez (...) S.A. k.708 -735)

W wyniku zdarzenia , które miało miejsce w dniu 4 stycznia 2009 roku powodowie E. P. i K. P. (1) doznali traumatycznych przeżyć co skutkowało rozstrojem zdrowia psychicznego . Po wypadku zdali sobie sprawę z zagrożenia ich życia , byli w szoku bo stracili dorobek całego życia .

E. P. zaczęła leczyć się w Prywatnym Gabinetzie Psychiatrycznym z powodu reakcji na ciężki stres , przebywała też w oddziale diabetologii gdzie stwierdzono u niej - zespół depresyjny. Powódka w dalszym ciągu wymaga systematycznej farmakoterapii .

Powód K. P. (1) doznał także obrażeń ciała :

- rozległych ran tłuczonych głowy ,
- wstrząśnienia mózgu z objawami nerwicy depresyjnej pourazowej ,

K. P. (1) po wypadku przebywał w Oddziale (...) Szpitala (...) w R. w dniach od 4 stycznia 2009 roku do 10 stycznia 2009 roku .

Biegły sądowy z zakresu chirurgii ogólnej stwierdził u powoda K. P. (1) :

- szpeczącą bliznę okolicy czołowo -skroniowej prawej o długości 5 cm,
- bliznę skóry owłosionej głowy w okolicy ciemieniowej prawej , długości 6 cm , ściągającą , bolesną przy ucisku ,
- wstrząśnienie mózgu z objawami nerwicy depresyjnej pourazowej ,

W dalszym ciągu powód K. P. (1) wymaga leczenia farmakologicznego, okresowej kontroli psychiatrycznej i konsultacji neurologicznej . Stan psychiczny powoda K. P. (1) wskutek doznanego uszczerbku na zdrowiu aktualnie znacznie utrudnia mu wznowienie działalności gospodarczej ze względu na zawroty głowy i bóle głowy , stan zdrowia nie pozwala mu na dłuższe wyjazdy do Austrii celem nawiązywania kontaktów z handlowcami . Rokowania co do stanu zdrowia powoda K. P. (1) są pomyślne z założeniem , że będzie jeszcze przez okres co najmniej 6 miesięcy przyjmował systematycznie leki. Koszty leczenia neurologicznego u powoda K. P. (1) wyniosły 500 złotych zaś jeśli chodzi o powódkę E. P. jej koszt leczenia wyniósł 500 złotych miesięcznie , a niekiedy więcej i okres leczenia wyniósł 12 miesięcy , dodatkowo powódka E. P. leczy się onkologicznie z uwagi na rozpoznanie – raka krtani .

Uszczerbki na zdrowiu u powodów biegły psycholog ocenił po 10 % .

(**dowód** : opinia biegłego psychologa mgr T. K. (1) k.434-441 , zaświadczenie lekarskie k.442, karta informacyjna z leczenia szpitalnego k. 443,444, karta informacyjna leczenia szpitalnego i historie wizyt lekarskich powoda K. P. (1) k.414-426 , 692-701, opinia ustna biegłego z zakresu psychologii T. K. (1) k.503 v.,- 504 ,opinia biegłego specjalisty z zakresu chirurgii ogólnej T. K. (2) k.413, zaświadczenie lekarskie k.193, historia choroby powoda ze Szpitala (...) w R. K. P. (1) k.271- 285)

Biegły z zakresu chirurgii ogólnej ocenił koszty leczenia powoda K. P. (1) sumując koszty leczenia i koszt leków na 1220 złotych . Rokowania zaś na przyszłość co do powoda K. P. (1) ocenił jako dobre .

Uszczerbek na zdrowiu u powoda K. P. (1) biegły z zakresu chirurgii ogólnej ocenił na 17 % .

(**dowód** : opinia biegłego specjalisty z zakresu chirurgii ogólnej T. K. (2) k.413)

Nie istnieje jakikolwiek związek między wydarzeniami z dnia 4 stycznia 2009 roku , a powstaniem , rozwojem, badaniami diagnostycznymi , leczeniem i rokowaniami dotyczącymi choroby nowotworowej rozpoznanej u powódki , a tym samym choroba ta nie wpływa na powstanie uszczerbku na zdrowiu u powódki E. P. .

(**dowód** : opinia biegłego z zakresu chirurgii onkologicznej i ogólnej lek. med. J. O. k. 449-450 ,opinia ustna na rozprawie w dniu 12 grudnia 2012 roku biegłego z zakresu chirurgii onkologicznej i ogólnej lek. med. J. O. 00:04:29 – 00:15:27 k.530,533)

Po wybuchu w kamienicy powodowie wyprowadzili się pod O. i tam zamieszkali w wyremontowanym domu , który przez pół roku doprowadzili do takiego stanu ,że można było w nim zamieszkać . Powódka E. P. korzystała z pomocy lekarzy psychiatrów zarówno w R. , jak i w C. , wykryto u niej nadto chorobę nowotworową . Leczenie powódki onkologiczne wskutek wybuchu gazu zostało opóźnione o 2-3 miesiące. Powódka zmuszona była dojeżdżać na wizyty spod O. do C. , jak również do R. i ponosiła wydatki z tym związane , było to około ośmiu , dziewięciu wizyt lekarskich w C. . Początkowo powódka płaciła za przejazdy na wizyty do lekarzy w granicach 200 złotych – 250 złotych , następnie powodowie zakupili samochód i E. P. na wizyty lekarskie jeździła z mężem . Koszty leków powódka szacuje na kwotę około 150 złotych miesięcznie , za większość leków powódka ponosiła pełną odpłatność . K. P. (1) korzystał z pomocy lekarskiej psychologa i neurologa . Powód K. P. (1) zażywał leki neurologiczne w związku z urazem głowy , jak również leki psychiatryczne i do chwili obecnej korzysta z pomocy psychiatry . Koszt miesięczny zakupu leków szacuje na kwotę 120 złotych .

(**dowód:** zaświadczenia lekarskie dotyczące powódki E. P. i historie wizyt lekarskich powoda K. P. (1) k.691- 701 , k.752, 753 , nagranie audio-video z dnia 5 marca 2014 roku 00:03:14 – 00:11:21 zeznania powódki k.755 ,755 v., 757 , zeznania powoda 00:11:41 – 00:20:55 k.756, 756 v., 757)

K. P. (2) i E. P. byli ludźmi zamożnymi i utracili w wyniku wybuchu mienie , dorobek życia , który został zgromadzony nie tylko przez nich ale także przez ich rodziców i dziadków .

Powodowie w wyniku zdarzenia z dnia 4 stycznia 2009 roku utracili mienie stanowiące wyposażenie ich mieszkania o wartości zabytkowej.

1. XVIII wieczne wydawnictwa francuskie ;
2. zabytkowe monety z okresu dwudziestolecia międzywojennego ;
3. dwa zegarki przedwojenne L. ;
4. 100-letnie biurko dębowe po renowacji ;
5. przedwojenny drewniany stół (duży owalny, lite drewno, politurowany);
6. komplet krzeseł 6 sztuk , tapicerka odnowiona w 2006 roku ;
7. przedwojenny zegar ścienny (G. B.) w dębowej obudowie ozdobnej cyferblat, wahadło mosiężne ;
8. 80-letnie krzesła dębowe ze skórzaną tapicerką – 2 sztuki (oparcie i siedzisko);
9. 2 komplety porcelanowych filiżanek Ć. , seria limitowana , wzór kwiatowy ;
10. obrazy , 4 sztuki Obraz N. , oprawa sosnowa, rama za szkłem ;
11. ikona wykonana na desce drewnianej ;
12. obraz olejny „ Kwiaty magnolii “ zakupiony w latach 70-tych w (...) w C. ;
13. komody;
14. obraz olejny „Rynek w K. nad W. “;
15. obraz olejny (...) malowany rzadko spotykaną techniką warstwowego nakładania farby , w pięknej secesyjnej złożonej ramie , dzieło jednego z rektorów (...) w K. ;
16. wydanie przedwojenne Korespondencji z Legionów Piłsudskiego oraz Dziel Wszystkich Piłsudskiego ;

17. srebrne przedwojenne sztuce (24 sztuki) ;
18. księgozbiór (ilość wolumenów , ponad 2 tysiące pozycji) ;
19. mosiężny żyrandol firmy (...) ;
20. (...) (elektryczna , walizkowa , wielofunkcyjna , używana wyłącznie dla potrzeb domowych , a zatem o niskim stopniu zużycia) ;

Łączna wartość przedmiotów z wyłączeniem XVIII wiecznego wydawnictwa francuskiego , zabytkowych monet z okresu dwudziestolecia międzywojennego , wydania przedwojennego Korespondencji z Legionów Piłsudskiego oraz Dzieł Wszystkich Piłsudskiego i księgozbioru (ilość wolumenów szacowana to ponad 2 tysiące pozycji) została oszacowana przez biegłą z zakresu wyceny dzieł sztuki dawnej i współczesnej na kwotę **29.370 złotych (dwadzieścia dziewięć tysięcy trzysta siedemdziesiąt)** .

(**dowód** : opinia biegłej z zakresu wyceny dzieł sztuki dawnej i współczesnej mgr S. M. –C. k.589-598 ,opinia uzupełniająca k.631- 635,nagranie audio-video z dnia 12 grudnia 2012 roku zeznania świadka G. J. 00:15:27 – 00:37:04 k.530,531,533, zeznania świadka M. K. 00:37:04 – 00:46:19 k.531-533)

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci zeznań powodów , świadków : A. B. (2) , J. G. , P. K. , M. W. , G. J. , M. K. , a także opinii biegłych prof. S. W. , biegłego z zakresu psychologii T. K. (1) , biegłego specjalisty z zakresu chirurgii ogólnej T. K. (2) , biegłego z zakresu chirurgii onkologicznej i ogólnej lek. med. J. O. , biegłego z zakresu wyceny dzieł sztuki dawnej i współczesnej mgr S. M. –C. , zgromadzonej w sprawie dokumentacji medycznej dotyczącej powodów .

Z opinii biegłego prof. S. W. wynika , że przyczyną wybuchu gazu było rozszczelnienie sieci gazowej i zaistnienie warunków do migracji gazu poza siecią gazową zaś przyczyną drugiego wybuchu gazu było rozszczelnienie instalacji gazowej , które nastąpiło w wyniku pierwszego wybuchu . Dlatego też Sąd przyjął , że opinia ta nie pozostawia żadnych wątpliwości iż odpowiedzialność za szkodę w opisanym wyżej przypadku na zasadzie ryzyka przypisać należy pozwanej Spółce .

Opinie zaś biegłych z zakresu psychiatrii , psychologii i chirurgii ogólnej , a także zgromadzona dokumentacja medyczna i zeznania powodów stanowiły dla Sądu podstawę do zasądzenia na ich rzecz zadośćuczynień za doznane krzywdy i cierpienia fizyczne , psychiczne , a także odszkodowań obejmujących poniesione przez powodów koszty leczenia, jak również ustalenia odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego (...) zo.o. z siedzibą w W. Oddziału (...) zo.o. Zakład w Ł. za skutki zdarzenia mogące wystąpić w stosunku do powodów w przyszłości .

Opinia zaś biegłej z zakresu wyceny dzieł sztuki dawnej i współczesnej mgr S. M. –C. i zeznania powodów , a także świadków : G. J. , M. K. stanowiły dla Sądu podstawę do określenia wysokości odszkodowania za zniszczone rzeczy ruchome o charakterze zabytkowym oraz mosiężny żyrandol marki ORION w zakresie kwoty nie wypłaconej przez interwenienta ubocznego .

Sąd zważył co następuje :

Odpowiedzialność pozwanego opiera się o art. 435 k.c.

Art. 435. § 1 k.c. stanowi , że prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Stosownie zaś do § 2 powołanego wyżej przepisu prawnego przepis powyższy stosuje się odpowiednio do przedsiębiorstw lub zakładów wytwarzających środki wybuchowe albo posługujących się takimi środkami.

Bezspornym w sprawie jest fakt i wynika to z opinii biegłego prof. S. W. , że przyczyną wybuchu gazu było rozszczelnienie sieci gazowej i zaistnienie warunków do migracji gazu poza siecią gazową zaś przyczyną drugiego wybuchu gazu było rozszczelnienie instalacji gazowej , które nastąpiło w wyniku pierwszego wybuchu . Dlatego też Sąd przyjął, że opinia ta nie pozostawia żadnych wątpliwości, że odpowiedzialność za szkodę w opisanym wyżej przypadku na zasadzie ryzyka przypisać należy pozwanej Spółce .

Podstawową przesłanką odpowiedzialności zgodnie z **art. 435. § 1 k.c.** stanowi ryzyko wyrządzenia szkody związane z działalnością gospodarczą.

Odpowiedzialność ta powstaje bez względu na winę prowadzącego przedsiębiorstwo, a także bez względu na to , czy szkoda nastąpiła w warunkach zachowania bezprawnego . Odpowiedzialności tej nie wyklucza też fakt ,że działalność przedsiębiorstwa była w pełni zgodna z prawnie określonymi wymaganiami . Przesłaniem przytoczonego unormowania jest więc obowiązek naprawienia szkody przez tego , kto prowadzi przedsiębiorstwo wprawiane w ruch , nastawione na zysk . (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 roku III CSK 360/07 , LEX nr 424387)

Zakład gazownictwa jest przedsiębiorstwem wprawianym w ruch za pomocą sił przyrody . (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 1961 roku , 3 CR 962/60, OSPi KA 1962 , poz. 110)

Poza wątpliwością pozostaje także , iż związek przyczynowy pomiędzy ruchem , a szkodą występuje na gruncie przepisu art. 435. § 1 k.c. już wtedy , gdy uszczerbek nastąpił w wyniku zdarzenia funkcjonalnie powiązanego z działalnością przedsiębiorstwa . (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 roku III CSK 360/07 , LEX nr 424387)

Na skutek wybuchu gazu zniszczona została całkowicie kamienica , co do której musiała zostać przeprowadzona rozbiórka .

Dochodzone pozwem kwoty odszkodowania i zadośćuczynienia są skutkiem wybuchu gazu dostarczonego przez pozwaną Spółkę w ramach działalności gospodarczej gazu , są tym samym skutkiem ruchu przedsiębiorstwa pozwanej Spółki , a zatem istnieje między nimi związek przyczynowy , który uzasadnia zgłoszone przez powodów roszczenia .

Zgodnie z art. 445 §1 kc w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

W praktyce najczęstszą podstawą zadośćuczynienia za krzywdę jest właśnie uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia. Chodzi tu krzywdę ujmowaną jako cierpienie fizyczne (ból i inne dolegliwości), cierpienia psychiczne (ujemne uczucia przeżywane

w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia w postaci np. zeszpecenia, niemożności uprawiania działalności artystycznej, naukowej, wyłączenie z normalnego życia itp.).

Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie tych cierpień. Obejmuje ono wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości. Ma więc ono charakter całościowy i winno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego, ponieważ mowa jest o „odpowiedniej sumie tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę”, przyznawaną jednorazowo.

Przewidziana w art. 444§1 kc krzywda, za którą Sąd może- na podstawie art. 445 §1 kc- przyznać poszkodowanemu odpowiednią kwotę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego,obejmuje zarówno cierpienia fizyczne, jak i cierpienie moralne (tak SN w wyroku z dnia 4 lipca 1969r., (...) 178/69, OSNCP 1970, z. 4, poz.71).

Przepisy kodeksu cywilnego nie zawierają żadnych kryteriów, jakie należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia pieniężnego, ponieważ wypracowała je judykatura, szczególnie Sądu Najwyższego. Kierując się tymi wskazaniem można ogólnie stwierdzić, że określając wysokość zadośćuczynienia, Sąd powinien wziąć pod uwagę

wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, a zwłaszcza stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych (pobyt w szpitalu, bolesność zabiegów, dokonywanie operacji, leczenie sanatoryjne itp.), trwałość skutków czynu niedozwolonego (kalectwo, oszpecenie, bezradność życiową, poczucie nieprzydatności), prognozy na przyszłość (polepszenie lub pogorszenie stanu zdrowia), wiek poszkodowanego (zwykle większą krzywdą jest kalectwo dla osoby młodszej), niemożność wykonywania ulubionego zawodu, uprawiania sportu, pracy twórczej, artystycznej, zawarcie związku małżeńskiego, posiadania dzieci, utratę kontaktów towarzyskiego, możliwości atrakcyjnych wyjazdów, wycieczek, chodzenia do teatru, kina, na plażę itp., a także ewentualne przyczynienie się poszkodowanego do powstania lub zwiększania szkody (art. 362 kc.).

Zadośćuczynienie z art. 445 kc ma , więc przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Wysokość ta nie może być jednak nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, a więc powinna być utrzymana w rozsądnych granicach (tak SN w wyroku z dnia 26 lutego 1962r., IV CR 902/61, OSNCP z 1963., poz. 105; w wyroku z dnia 24 czerwca 1965r., I CR 203/65, OSPiKA z 1966r., poz. 92; w wyroku z dnia 22 marca 1978r., IV CR 79/79, niepubl.).

W wyniku zdarzenia , które miało miejsce w dniu 4 stycznia 2009 roku powodowie E. P. i K. P. (1) doznali traumatycznych przeżyć co skutkowało rozstrojem zdrowia psychicznego . Po wypadku zdali sobie sprawę z zagrożenia ich życia , byli w szoku bo stracili dorobek całego życia . Powódka E. P. zaczęła leczyć się w Prywatnym Gabinetcie Psychiatrycznym z powodu reakcji na ciężki stres , przebywała w oddziale diabetologii gdzie stwierdzono u niej - zespół depresyjny . Powódka w dalszym ciągu wymaga systematycznej farmakoterapii .

Biegły chirurg T. K. (2), w opinii z dnia 31.03.2012 r. stwierdził u powoda uszczerbek na zdrowiu w postaci: szpecącej blizny w okolicy czołowo- skroniowej, bolesną bliznę skóry owłosionej głowy okolicy ciemieniowej prawej oraz wstrząśnienie mózgu z objawami nerwicy depresyjnej pourazowej, określając łącznie stopień doznanego przez powoda uszczerbku na 17%. Z kolei biegły psycholog T. K. (1), w obu wydanych przez siebie opiniach (z dnia 23.04.2012 r. i z dnia 19.09.2012 r.) wskazał, iż uszczerbek związany z rozstrojem zdrowia psychicznego, stwierdzony u powoda kształtuje się na poziomie 10%, przy czym jak podkreślił w opinii ustnej na rozprawie w dniu 19.09.2012 r., uszczerbek ten nie pokrywa się zakresowo z uszczerbkiem stwierdzonym przez

biegłego K. w zakresie urazu głowy. Biegły psycholog T. K. (1) stwierdził u powódki E. P. uszczerbek na zdrowiu na poziomie 10 % .

Dlatego też zasadnym jest zasądzenie na rzecz powódki E. P. zadośćuczynienia w kwocie **40.000 złotych** , zaś na rzecz powoda K. P. (1) w kwocie **67.000 złotych** . Kwoty te są adekwatne w stosunku do rozmiarów doznanych przez nich cierpień fizycznych i psychicznych. Nadto należy podkreślić, że rozstrój zdrowia psychicznego powodów pozostający w normalnym związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 4 stycznia 2009 roku wymaga nadal ciągłej, systematycznej farmakoterapii co implikuje dodatkowe koszty i uzasadnia wysokość zasądzzonego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę przez powodów .

Podstawą prawną do zasądzenia odszkodowania obejmującego zwrot kosztów leczenia jest art. 444 § 1 kc .

Odszkodowanie przewidziane w art. 444 § 1 kc obejmuje więc wszelkie wypadki pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne

i celowe. Przykładowo można wymienić koszty leczenia (pobytu w szpitalu, konsultacji

u wybitnych specjalistów, dodatkowej pomocy pielęgnarskiej, koszty lekarstw itp.), specjalnego odżywiania się, nabycia protez i innych koniecznych aparatów (okularów, aparatu słuchowego, wózka inwalidzkiego itp. (wyrok SN z dnia 19 stycznia 1981 r.,

I CR 455/80, OSPiKA 1981, poz. 223), wydatki związane z przewozem chorego do szpitala

i na zabiegi, z przejazdami osób bliskich w celu odwiedzin chorego w szpitalu,

z koniecznością specjalnej opieki i pielęgnacji (por. wyrok SN z dnia 4 października 1973 r., II CR 365/73, OSNCP 1974, poz. 147), koszty zabiegów rehabilitacyjnych, przygotowania do innego zawodu (np. opłaty za kursy, szkolenia, koszty podręczników i innych pomocy, dojazdów itp.).

W niniejszej sprawie konsekwencją wybuchu gazu było spowodowanie u powodów obrażeń, w wyniku których musieli zostać poddani leczeniu.

W dalszym ciągu powód K. P. (1) wymaga leczenia farmakologicznego, okresowej kontroli psychiatrycznej i konsultacji neurologicznej. Stan psychiczny powoda K. P. (1) wskutek doznanego uszczerbku na zdrowiu aktualnie znacznie utrudnia mu wznowienie działalności gospodarczej ze względu na zawroty głowy i bóle głowy, stan zdrowia nie pozwala mu na dłuższe wyjazdy do Austrii celem nawiązywania kontaktów z handlowcami. Rokowania co do stanu zdrowia powoda K. P. (1) są pomyślne z założeniem, że będzie jeszcze przez okres co najmniej 6 miesięcy przyjmował systematycznie leki. Koszty leczenia neurologicznego u powoda K. P. (1) wyniosły 500 złotych zaś jeśli chodzi o powódkę E. P. jej koszt leczenia wyniósł 500 złotych miesięcznie, a niekiedy więcej i okres leczenia wyniósł 12 miesięcy, dodatkowo powódka E. P. leczy się onkologicznie z uwagi na rozpoznanie – raka krtani.

Biegły psycholog T. K. (1) zarówno w pisemnej opinii z dnia 23.04.2012 r. jak i opinii ustnej wydanej na rozprawie w dniu 19.09.2012 r. wskazał, iż koszty leczenia powódki to kwota rządu 500,00 zł miesięcznie. W opinii pisemnej biegły wskazał, że

przewidywany okres leczenia powódki to 12 miesięcy, a zatem leczenie to winno zostać zakończone do 30.04.2012 r. Łączny przewidywany okres leczenia powódki wynosi na chwilę obecną 52 miesiące. Jak wynika z opinii biegłego T. K. (1) E. P. zaczęła leczyć się w Prywatnym Gabinecie Psychiatrycznym z powodu reakcji na ciężki stres, przebywała też w oddziale diabetologii gdzie stwierdzono u niej - zespół depresyjny. Powódka w dalszym ciągu wymaga systematycznej farmakoterapii.

W związku z czym wysokość odszkodowania z tytułu poniesionych przez nią dotychczas kosztów leczenia wynosi **26.000,00 złotych. (52 miesiące x 500 złotych miesięcznie)**

Mając na względzie zarówno znajdującą się w aktach sprawy dokumentację medyczną powoda K. P. (1), w tym historię wizyt powoda w (...), a także wydane w sprawie opinie biegłego T. K. (1) i biegłego z zakresu chirurgii ogólnej T. K. (2) Sąd uznał za zasadne zasądzenie na rzecz powoda tytułem odszkodowania kwoty 25.500 złotych. Jak stwierdził w opinii z dnia 23.04.2012 r., biegły psycholog przewidywany okres leczenia powoda, obejmujący farmakoterapię, wynosi 6 miesięcy (zatem do 30.10.2012 r.), przy założeniu, że będzie on regularnie zażywał leki. W/w przewidywany okres leczenia zakłada jego pomyślny przebieg. Jak wynika z załączonej historii wizyt w (...) powód w dalszym ciągu wymaga leczenia farmakologicznego i konsultacji specjalistycznych, na skutek doznanego rozstroju zdrowia psychicznego, który w dalszym ciągu się utrzymuje.

W związku z powyższym, mając na względzie treść pisemnej opinii biegłego T. K. (1) z dnia 23.04.2012 r. oraz uzupełniającej ustnej opinii z dnia 19.09.2012 r., miesięczne koszty leczenia powoda to kwota 500,00 zł oraz dotychczasowy okres przebytego przez powoda leczenia, to - 51 miesięcy (okres styczeń 2009- marzec 2013 r, włącznie), należna powodowi kwota odszkodowania za koszty leczenia wynosi **25.500,00 złotych . (51 miesięcy x 500 złotych miesięcznie)**

Z uwagi na długotrwały charakter doznanych zarówno przez powoda jak i powódkę rozstroju zdrowia psychicznego, wymagającego kontynuacji leczenia farmakologicznego oraz opieki medycznej, konieczne jest ustalenie odpowiedzialności pozwanej za skutki zdarzenia z dnia 04.01.2009 r. jakie w stosunku do powodów mogą wystąpić w przyszłości, a związane przede wszystkim z koniecznością dalszego leczenia i co za tym idzie dalszym generowaniem po ich stronie kosztów z tego tytułu.

Z tych też względów Sąd Okręgowy orzekł jak w punktach szóstym i siódmym sentencji wyroku z dnia 19 marca 2014 roku .

O odsetkach od zasądzonych kwot tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. od dnia 27 kwietnia 2010 roku tj. od dnia wytoczenia powództwa zgodnie z żądaniem strony powodowej do dnia zapłaty .

W związku z zapłatą w toku sprawy przez pozwaną i interwenienta części odszkodowania dochodzonego w niniejszej sprawie zasadnym było zasądzenie w ocenie Sądu odsetek za opóźnienie od wypłaconych kwot od dnia wytoczenia powództwa do dnia dokonania poszczególnych wpłat , tj.:

- **kwoty 10.574,97 złotych (dziesięć tysięcy pięćset siedemdziesiąt cztery złote i 97/100)** stanowiącej sumę skapitalizowanych odsetek ustawowych liczonych od kwot wypłaconych na rzecz powodów solidarnie tytułem odszkodowania za zniszczone mienie oraz z tytułu kosztów najmu lokalu zastępczego przez ubezpieczyciela pozwanego liczonych od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia dokonania poszczególnych wpłat , przy czym :

- kwota 6.826,48 złotych (sześć tysięcy osiemset dwadzieścia sześć złotych i 48/100) stanowi sumę skapitalizowanych odsetek od kwoty 36.647,50 złotych (trzydzieści sześć tysięcy sześćset czterdzieści siedem złotych i 50/100) liczonych od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty 14 października 2011 roku ;

- kwota 2.643,86 złotych (dwa tysiące sześćset czterdzieści trzy złote i 86/100) stanowi sumę skapitalizowanych odsetek od kwoty 10.981 złotych (dziesięć tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt jeden) liczonych od tej kwoty od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty 15 marca 2012 roku ;

- kwota 1.104,63 złotych (jeden tysiąc sto cztery złote i 63/100) stanowi sumę skapitalizowanych odsetek od kwoty 4.462,52 złotych (cztery tysiące czterysta sześćdziesiąt dwa złote i 52/100) liczonych od tej kwoty od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty 3 kwietnia 2012 roku ;

- **kwoty 53.411,30 złotych (pięćdziesiąt trzy tysiące czterysta jedenaście złote i 30/100)** stanowiącej sumę skapitalizowanych odsetek ustawowych liczonych od kwoty 268.750 złotych (dwieście sześćdziesiąt osiem tysięcy siedemset pięćdziesiąt) od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty tj. do dnia 18 listopada 2011 roku wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od tej kwoty od dnia 18 listopada 2011 roku do dnia zapłaty ;

- **kwoty 1.502,39 złotych (jeden tysiąc pięćset dwa złote i 39/100)** stanowiącej sumę skapitalizowanych odsetek ustawowych liczonych od kwoty 6.240 złotych (sześć tysięcy dwieście czterdzieści) od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty tj. do dnia 15 marca 2012 roku ;

- **kwoty 10.610,14 złotych (dziesięć tysięcy sześćset dziesięć złotych i 14/100)** stanowiącej sumę skapitalizowanych odsetek ustawowych liczonych od wypłaconych na rzecz powoda przez ubezpieczyciela pozwanej części odszkodowania liczonych od tych kwot od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia dokonania poszczególnych wpłat , przy czym :

- kwota 1.007,85 złotych (jeden tysiąc siedem złotych i 85/100) stanowi sumę skapitalizowanych odsetek liczonych od kwoty 4.186 złotych (cztery tysiące sto osiemdziesiąt sześć) od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty 15 marca 2012 roku;

- kwota 444,75 złotych (czterysta czterdzieści cztery złote i 75/100) stanowi sumę skapitalizowanych odsetek liczonych od kwoty 1.815,00 złotych (jeden tysiąc osiemset piętnaście) od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty 27 marca 2012 roku;

- kwota 9.157,54 złotych (dziewięć tysięcy sto pięćdziesiąt siedem złotych i 54/100) stanowi sumę skapitalizowanych odsetek liczonych od kwoty 35.077,15 złotych (trzydzieści pięć tysięcy siedemdziesiąt siedem złotych i 15/100) od dnia 27 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty 11 maja 2012 roku;

Z uwagi na wypłatę w toku postępowania części kwot tytułem zadośćuczynień i odszkodowań przez (...) S.A. z siedzibą w W. i cofnięcie powództwa w tym zakresie Sąd umorzył postępowanie w pozostałej części na podstawie art.355 k.p.c. .

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku w związku z art. 98 k.p.c. Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim **kwotę 14.300,44 zł** tytułem opłaty sądowej od uwzględnionego powództwa i **kwotę 1274,11 złotych** tytułem wydatków związanych z wydaniem opinii przez biegłych – psychologa, onkologa, chirurga ogólnego poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim .

O pozostałych kosztach postępowania Sąd orzekł stosując zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania art.98 k.p.c., obciążając pozwanego kosztami procesu w tym zastępstwa procesowego liczonego według norm przepisanych (stawka minimalna) na rzecz powodów na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. (Dz. U. z dnia 3 października 2002 r.) - § 6. pkt.7 . w łącznej podwójnej stawce minimalnej **14.400 złotych** i zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę **1.239,06 złotych** tytułem wydatków związanych ze stawiennictwem świadka – 249,06 złotych w sprawie i tytułem wydatków związanych z wydaniem opinii przez biegłego ds. wyceny dzieł sztuki w kwocie 990 złotych poniesionych przez powodów .